

opusdei.org

Estimar el món apassionadament

Homilia del fundador: 'Estimar el món apassionadament' ('Converses amb Mons. Escrivà de Balaguer', Rialp 2002; n. 113). En aquesta homilia, el fundador de l'Opus Dei resumeix l'esperit que va difondre des del 1928.

05/10/2017

(Homilia pronunciada al campus de la Universitat de Navarra el 8-10-1967)

Acabeu d'escoltar la lectura solemne dels dos textos de la Sagrada Escripura corresponents a la missa de la Domínica XXI després de la Pentecosta. El fet d'haver escoltat la paraula de Déu ja us situa dins l'àmbit en el qual es volen moure aquestes paraules meves que us estic adreçant, paraules de sacerdot, dites davant d'una gran família de fills de Déu en la seva Església santa. Paraules, doncs, que desitgen ser sobrenaturals, missatgeres de la grandesa de Déu i de les seves misericòrdies envers els homes: paraules que us preparin per a la impressionant Eucaristia que avui celebrem al *campus* de la Universitat de Navarra.

Considerem per uns instants aquest fet que us acabo d'esmentar. Celebrem la Sagrada Eucaristia, el sacrifici sacramental del Cos i Sang del Senyor, aquest misteri de fe que lliga a si mateix tots els altres

misteris del cristianisme. Celebrem, doncs, l'acció més sagrada i transcendent que els homes, per la gràcia de Déu, podem realitzar en aquesta vida: combregar amb el Cos i la Sang del Senyor ve a ser, en un cert sentit, com desfer-nos de les lligadures de terra i de temps, per arribar ja a estar amb Déu en el cel, on el mateix Crist eixugarà les llàgrimes dels nostres ulls i on no hi haurà ni mort, ni plor, ni clams d'angoixa, perquè el món vell s'haurà acabat. [1]

Aquesta veritat tan consoladora i profunda, aquesta significació escatològica de l'Eucaristia, com solen denominar-la els teòlegs, podria ésser malentesa: ho ha estat sempre que hom ha volgut presentar l'existència cristiana com a cosa solament *espiritual*—espiritualista, voldria dir—, pròpia de gent *pura*, extraordinària, que no es fa amb les coses menyspreables d'aquest món, o

bé que les tolera com a cosa necessàriament juxtaposada a l'esperit, mentre vivim aquí.

Quan hom veu les coses així, el temple esdevé el lloc per antonomàsia de la vida cristiana; i ser cristià és, llavors, anar al temple, prendre part en cerimònies sagrades, incrustar-se en una sociologia eclesiàstica, en una mena de *món* segregat, que es presenta a si mateix com l'antesala del cel, mentre el món corrent fa la seva via. La doctrina del cristianisme, la vida de la gràcia, passarien, així, com gairebé fregant el progrés atrafegat de la història humana sense, però, trobar-s'hi.

Aquest matí d'octubre, mentre ens preparem a endinsar-nos en el memorial de la Pasqua del Senyor, responem *que no*, simplement, a aquesta visió deformada del cristianisme. Reflexioneu, un moment, en el marc de la nostra

Eucaristia, de la nostra Acció de Gràcies: ens trobem en un temple singular; diries que la nau és el *campus* universitari; el retaule, la biblioteca de la Universitat; allà, la maquinària que alça nous edificis; i a dalt, el cel de Navarra...

¿No us confirma aquesta enumeració, d'una manera plàstica i inoblidable, que el veritable *lloc* de la vostra existència és la vida ordinària? Fills meus, allà on hi ha els vostres germans els homes, allà on són les vostres aspiracions, el vostre treball, els vostres amors, allà és el lloc del vostreencontre quotidià amb Crist. És enmig de les coses més materials de la terra on hem de santificar-nos, servint Déu i tots els homes.

Ho he ensenyat constantment amb paraules de la Sagrada Escripura: el món no és dolent, perquè ha sortit de les mans de Déu, perquè és criatura

seva, perquè Jahvè l'esguardà i veié que era bo. [2] Som nosaltres els homes que el fem dolent i lleig, amb els nostres pecats i les nostres infidelitats. No en dubteu, fills meus: qualsevol mena d'evasió de les honestes realitats diàries és, per a vosaltres, homes i dones del món, cosa oposada a la voluntat de Déu.

Al contrari, heu d'entendre ara — amb claredat nova— que Déu us crida a servir-lo *en i des de* les feines civils, materials, seculars de la vida humana: en un laboratori, al quiròfan d'un hospital, a la caserna, a la càtedra universitària, a la fàbrica, al taller, al camp, a la llar familiar, i en tot l'immens panorama del treball, Déu ens hi espera cada dia. Sapiguen-ho bé: en les situacions més comunes hi ha quelcom de sant, de diví, amagat que pertoca a cadascun de vosaltres de descobrir.

Jo solia dir a aquells universitaris i aquells treballadors que venien a mi cap allà els anys trenta, que havien de saber *materialitzar* la vida espiritual. Els volia apartar així de la temptació, tan freqüent llavors i ara, de portar com una doble vida: d'una banda, la vida interior, la vida de relació amb Déu; i de l'altra, diferent i separada, la vida familiar, professional i social, plena de petites realitats terrenals.

Que no, fills meus! No hi pot haver una doble vida, no podem ser com esquizofrèncics si volem ser cristians: hi ha una vida única, feta de carn i d'esperit, i és aquesta que —en l'ànima i en el cos— ha de ser santa i plena de Déu. Aquest Déu invisible ens el trobem en les coses més visibles i materials.

No hi ha cap altre camí, fills meus: o bé sabem trobar el Senyor en la nostra vida ordinària, o bé no el

trobarem mai. Per això us puc dir que la nostra època necessita restituir, a la matèria i a les situacions que semblen més vulgars, el seu sentit noble i original, posar-les al servei del regne de Déu, espiritualitzar-les i fer-ne un mitjà i una ocasió del nostre encontre continu amb Jesucrist.

L'autèntic sentit cristià, que professa la resurrecció de tota carn, s'ha encarat sempre, com és lògic, amb la *desencarnació*, sense por de ser titllat de materialisme. És lícit, doncs, parlar d'un «materialisme cristià» que s'oposa audaçment als materialismes tancats a l'esperit.

¿Què són els sagraments —vestigis de l'Encarnació del Verb, com van dir els antics— sinó la més clara manifestació d'aquest camí que Déu ens ha triat per santificar-nos i dur-nos cap al cel? ¿Que no ho veieu que cada sagrament és l'amor de Déu,

amb tota la seva empenta creadora i redemptora, que se'ns dóna fent servir mitjans materials? ¿Què és aquesta Eucaristia —ja imminent— sinó el Cos i la Sang adorables del nostre Redemptor, que se'ns ofereix a través de la humil matèria d'aquest món —vi i pa—, a través dels *elements de la naturalesa, conreats per l'home*, tal com el darrer concili ecumènic ha volgut recordar? [3]

Hom entén, fills, per què l'Apòstol va poder escriure: *Tot és vostre, vosaltres sou de Crist, i Crist de Déu.*

[4] Es tracta d'un moviment ascendent que l'Esperit Sant, difós en els nostres cors, vol provocar en el món: des de la terra fins a la glòria del Senyor. I per tal que es veiés ben clar que, en aquest moviment, hi va inclòs fins i tot allò que sembla més prosaic, sant Pau també va escriure: *Tant si mengeu com si beveu, feu-ho tot a glòria de Déu.* [5]

Aquesta doctrina de la Sagrada Escriptura que es troba —com sabeu— dins el mateix moll de l'esperit de l'Opus Dei, us ha de dur a fer el vostre treball amb perfecció, a estimar Déu i els homes posant amor a les coses petites de la vostra jornada habitual, descobrint aquesta *cosa divina* que s'amaga en els detalls. Que bé que s'hi encaixen, aquí, aquells versos del poeta de Castella: *Despacito y buena letra: / el hacer las cosas bien / importa más que el hacerlas.* [6] Poc a poc i bona lletra: fer les coses bé és més important que fer-les.

Us asseguro, fills meus, que quan un cristià fa amb amor allò que és més intranscendent de les accions de cada dia, justament allò traspua la transcendència de Déu. Per això us he repetit, amb un martelleig constant, que la vocació cristiana consisteix a fer hendecasíl·labs amb la prosa de cada dia. Sembla, fills

meus, que és a la línia de l'horitzó on s'ajunten el cel i la terra; mes no és així: on veritablement s'ajunten és en els vostres cors, quan viviu santament la vida ordinària...

Viure santament la vida ordinària, us acabo de dir. I amb aquests mots vull referir-me a tot el programa del vostre quefer cristià. Deixeu-vos, doncs, de somnis, de falsos idealismes, de fantasies, d'allò que acostumo a dir la *mística del tant de bo* —tant de bo que no m'hagués casat, tant de bo que no tingués aquesta professió, tant de bo que tingués més salut, tant de bo que fos jove, tant de bo que fos vell!...— i, en canvi, ateniu-vos sòbriament a la realitat més material i immediata, que és on es troba el Senyor: *Mireu-me les mans i els peus, que sóc jo mateix*, va dir Jesús ressuscitat: *Palpeu-me i mireu, que un esperit no té carn ni ossos com veieu que tinc jo.*

Són molts els aspectes de l'ambient secular, dins el qual us moveu, que s'il·luminen partint d'aquestes veritats. Penseu, per exemple, en la vostra actuació com a ciutadans en la vida civil. Un home sabedor que el món, i no solament el temple, és el lloc del seu encontre amb Crist, estima aquest món, mira de tenir una bona preparació intel·lectual i professional, va formant-se —amb llibertat plena— els seus propis criteris sobre els problemes del medi en què actua i pren, consegüentment, les seves pròpies decisions que, a més, en ser les d'un cristià, provenen d'una reflexió personal que prova humilment de copsar la voluntat de Déu en tots aquests detalls de la vida, grans i petits.

Però a aquest cristià mai no li passa pel cap de creure o de dir que ell baixa del temple al món per representar l'Església, i que les seves

solucions són les *solucions catòliques* d'aquells problemes. No pot ser, això, fills meus! Això fóra clericalisme, *catolicisme oficial* o com vulgueu anomenar-ho. Sigui com sigui, és fer violència a la naturalesa de les coses. Cal que difongueu pertot arreu una veritable *mentalitat laical* que vagi a parar a tres conclusions:

— a tenir prou honradesa per afrontar la pròpia responsabilitat personal;

— a ser prou cristians per respectar els germans en la fe que proposen, en matèries opinables, solucions altres que la que cadascun de nosaltres sosté;

— i a ésser prou catòlics per no servir-se de la nostra Mare l'Església, barrejant-la amb bàndols humans.

Es veu clar que, en aquest terreny, com en tots, no podríeu pas dur a terme aquest programa de viure

santament la vida ordinària, si no gaudíssi de tota la llibertat que us reconeixen, alhora, l'Església i la vostra dignitat d'homes i de dones creats a semblança de Déu. La llibertat personal és essencial en la vida cristiana. No oblideu, però, fills meus, que jo sempre parlo d'una llibertat responsable.

Interpreteu, doncs, els meus mots com el que són: una crida perquè exerciu, cada dia! i no solament en situacions d'emergència, els vostres drets; i perquè compliu noblement les vostres obligacions com a ciutadans —en la vida política, econòmica, universitària, professional—, assumint amb valentia totes les conseqüències de les vostres decisions lliures, bo i carregant la independència personal que us pertoca. I aquesta cristiana *mentalitat laical* us permetrà de fugir de tota intolerància, de tot fanatisme —ho diré d'una manera positiva—,

us farà conviure en pau amb tots els vostres conciutadans, i també us farà fomentar la convivència en els diversos ordres de la vida social.

Sé que no cal que faci memòria d'allò que fa tants anys vaig repetint.

Aquesta doctrina de llibertat ciutadana, de convivència i de comprensió, és part molt principal del missatge que l'Opus Dei difon. ¿És que hauré d'afirmar novament que els homes i dones que volen servir Jesucrist a l'Obra de Déu són, simplement, *ciutadans com els altres*, que s'esforcen a viure amb una seriosa responsabilitat, fins a les últimes conclusions, la seva vocació cristiana?

Res no distingeix els meus fills dels seus conciutadans. Altrament, fora de la fe, no tenen res en comú amb els membres de les congregacions religioses. Estimo els religiosos, i en venero i admiro les clausures, els

apostolats, l'apartament del món —el seu *contemptus mundi*— que són altres signes de santedat a l'Església. Però el Senyor no m'ha donat vocació religiosa, i desitjar-la per a mi fóra un desordre. Cap autoritat de la terra no podrà obligar-me a fer-me religiós, com tampoc cap autoritat no em podrà forçar a contreure matrimoni. Sóc sacerdot secular: sacerdot de Jesucrist, que ama el món amb apassionament.

Aquells qui han seguit Jesucrist — amb mi, pobre pecador— són: un petit tant per cent de sacerdots, que abans han exercit una professió o un ofici laïcal; un gran nombre de sacerdots seculars de moltes diòcesis del món —que així confirmen la seva obediència als seus bisbes respectius, i el seu amor i l'eficàcia del seu treball diocesà—, sempre amb els braços estesos en creu per cabre totes les ànimes dins els seus cors, i que estan com jo enmig del carrer,

en el món, i l'estimen; i la gran multitud formada per homes i dones de diferents nacions, diferents llengües, diferents races, que viuen del seu treball professional, casats la majoria, solters molts d'altres, els quals participen, amb els seus conciutadans, en la greu tasca de fer més humana i més justa la societat temporal; en la lluita noble dels afanys de cada dia, amb responsabilitat personal —ho torno a dir—, experimentant amb els altres homes, colze a colze, èxits i fracassos, fent per complir els seus deures i per exercir els seus drets socials i cívics. I tot amb naturalitat, com qualsevol cristià conscient, sense mentalitat de selectes, fosos en la massa dels seus col·legues, mentre procuren captar les lluïssors divines que reverberen en les realitats més vulgars.

Les obres que, quant a associació, promou l'Opus Dei, també tenen aquests trets eminentment seculars:

no són obres eclesiàstiques. No gaudeixen de cap representació oficial de la sagrada Jerarquia de l'Església. Són obres de promoció humana, cultural, social, dutes a terme per ciutadans que procuren il·luminar-les amb la claror de l'Evangelí i caldejar-les amb l'amor de Crist. Un detall us ho farà veure clar: l'Opus Dei, per exemple, no té ni tindrà mai com a missió regir seminaris diocesans, on els bisbes, *instituíts per l'Esperit Sant* [8] preparen els seus futurs sacerdots.

En canvi, l'Opus Dei fomenta centres de formació obrera, de capacitació camperola, d'ensenyança primària, mitja i universitària, i tantes i tan variades altres labors, arreu del món, perquè el seu afany apostòlic —ho vaig escriure fa un grapat d'anys— és una mar sense vores.

Però, ¿com em puc estendre en aquesta matèria si la vostra mateixa

presència ja és més eloqüent que un llarg discurs? Vosaltres, Amics de la Universitat de Navarra, sou part d'un poble que sap que està compromès en el progrés de la societat, a la qual pertany. El vostre cordial encoratjament, la vostra oració, el vostre sacrifici i les vostres aportacions no segueixen els camins d'un confessionalisme catòlic: aportant la vostra cooperació, sou un testimoni clar d'una recta consciència ciutadana, que es preocupa pel bé comú temporal; doneu fe que una universitat pot sorgir de les energies del poble i ésser sostinguda pel poble.

En aquesta ocasió vull agrair una altra vegada la col·laboració que presten a la nostra Universitat la meva nobilíssima ciutat de Pamplona, la gran i ferma regió navarresa; els Amics que han vingut de tota la geografia espanyola i —ho dic amb una emoció particular— els

no espanyols, i fins i tot els no catòlics i els no cristians, que han entès, demostrant-ho amb fets, la intenció i l'esperit d'aquesta empresa.

A tots es deu el fet que la Universitat sigui un focus, cada cop més viu, de llibertat cívica, de preparació intel·lectual, d'emulació professional, i un estímul per a l'ensenyament universitari. El vostre sacrifici generós rau a la base de la labor universal que cerca l'increment de les ciències humanes, la promoció social, la pedagogia de la fe.

Això que acabo d'assenyalar, ho ha vist clarament el poble navarrès, que reconeix també en la seva Universitat aquest factor de promoció econòmica per a la regió i, especialment, de promoció social, que ha permès a tants fills seus un accés a les professions intel·lectuals, cosa que altrament fóra àrdua i, en

certs casos, impossible. Haver entès el paper que la Universitat hauria de fer en la seva vida, és segur que ha estat la causa del suport que Navarra li ha prestat des del començament: suport que, no cal dir-ho, haurà de ser cada cop més ample i entusiasta.

Mantinc l'esperança —perquè respon a un criteri just i a la realitat vigent a tants països— que arribarà un moment en el qual l'Estat espanyol contribuirà pel seu cantó a alleujar les càrregues d'una tasca que no persegueix cap mena de profit privat, sinó que, al contrari, per estar consagrada totalment al servei de la societat, procura treballar eficaçment per la prosperitat present i futura de la nació.

I ara, fills i filles, deixeu que em deturi en un altre aspecte — particularment entranyable— de la vida ordinària. Em refereixo a l'amor humà, a l'amor net entre un home i

una dona, al prometatge, al matrimoni. He de dir un altre cop que aquest sant amor humà no és res que sigui permès, tolerat, al costat de les veritables activitats de l'esperit, tal com es podria insinuar en els falsos espiritualismes al·ludits abans. Ja fa prop de quaranta anys que predico tot el contrari, de paraula i per escrit, i aquells qui no ho comprenien sembla que ja comencen a entendre-ho.

L'amor, que porta al matrimoni i a la família, pot ser també un camí diví, vocacional, meravellós, canal per a una completa dedicació al nostre Déu. Feu les coses amb perfecció, us he recordat, poseu amor en les petites activitats de la jornada, descobriu —hi insisteixo— aquest *quelcom* diví que s'amaga en els detalls: tota aquesta doctrina troba un lloc especial en l'espai vital, on s'encasta l'amor humà.

Ja ho sabeu, professors, alumnes, i tots els qui consagreu el vostre quefer a la Universitat de Navarra: he encomanat els vostres amors a santa Maria, Mare del Bell Amor. I aquí teniu l'ermita que hem construït amb devoció, al *campus* universitari, perquè reculli les vostres oracions i l'oblació d'aquest amor estupend i net, que Ella beneeix.

¿Que no ho sabeu que el vostre cos és el temple de l'Esperit Sant, que heu rebut de Déu, i que no us pertanyeu?

[9] Quantes vegades, davant la imatge de la Verge Santa, de la Mare de Déu del Bell Amor, respondreu amb una afirmació joiosa a la pregunta de l'Apòstol: sí, ho sabem i ho volem viure amb el vostre ajut poderós, oh Verge Mare de Déu.

L'oració contemplativa brollarà de vosaltres cada vegada que mediteu sobre aquesta realitat impressionant: una cosa tan material con el meu cos

ha estat elegida per l'Esperit Sant per fer-hi estada... ja no em pertanyo... el meu cos i la meva ànima —tot el meu ser— són de Déu... I aquesta oració serà rica de resultats pràctics, derivats de la gran conseqüència que el mateix Apòstol proposa:

Glorifiquen Déu en el vostre cos. [10]

D'altra banda, no podeu desconèixer que només d'entre els qui entenen i avaluen en tota la seva profunditat això que tot just hem considerat de l'amor humà, pot sorgir aquesta altra comprensió inefable de la qual parlava Jesús, [11] que és un pur do de Déu i que impulsa a lliurar el cos i l'ànima al Senyor, a oferir-li el cor indivís, sense la mediació de l'amor terrenal.

He d'acabar, ja, fills meus. Al començament us he dit que la meua paraula volia anunciar-vos alguna cosa de la grandesa i de la misericòrdia de Déu. Em penso que

ho he aconseguit parlant-vos de viure santament la vida ordinària: perquè una vida santa enmig de la realitat secular —sense fressa, amb senzillesa, amb veracitat— ¿no és avui potser la manifestació més commovedora de les *magnalia Dei*, [12] d'aquestes portentoses misericòrdies que Déu ha obrat sempre i que mai no deixa d'obrar, per la salvació del món?

Ara jo us demano amb el salmista que us uniu a la meva oració i a la meva lloança: *Magnificate Dominum mecum, et extollamus nomen eius simul*; [13] magnifiqueu amb mi el Senyor, i enaltem el seu nom tots plegats. És a dir, visquem de la fe, fills meus.

Prenem l'escut de la fe, el casc de salvació, i l'espasa de l'esperit que és la Paraula de Déu. Així ens anima l'Apòstol sant Pau en l'epístola als

Efesis, [14] que fa uns moments que es proclamava litúrgicament.

Fe, virtut de la qual n'estem tan necessitats els cristians, especialment aquest any de la fe que ha promulgat el nostre estimadíssim Sant Pare el papa Pau VI: perquè sense la fe, manca el mateix fonament per a la santificació de la vida ordinària.

Fe viva, en aquests moments que ens acostem al *mysterium fidei*, [15] a la Sagrada Eucaristia; perquè anem a participar d'aquesta Pasqua del Senyor, que resumeix i realitza les misericòrdies de Déu envers els homes.

Fe, fills meus, per a confessar que d'aquí a una mica, sobre aquesta ara, es renovarà *l'obra de la nostra Redempció*. [16] Fe per a assaborir el Credo i experimentar, entorn d'aquest altar i en aquesta assemblea, la presència de Crist, que ens fa *cor unum et anima una*, [17] un

sol cor i una sola ànima; i ens transforma en família, en Església una, santa, catòlica, apostòlica i romana, que per nosaltres és tant com dir universal.

Fe, finalment, filles i fills estimadíssims, per a demostrar al món que tot això no són cerimònies ni paraules, sinó una realitat divina, en presentar als homes el testimoni d'una vida ordinària santificada, en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant i de santa Maria.

[1] Cf. *Ap* 21, 4

[2] Cf. *Gn* 1, 7 i ss.

[3] Cf. *Gaudium et Spes*, 38

[4] 1 C 3, 22-23

[5] 1 C 10, 31

[6] A. Machado. *Poesías completas*.
CLXI. –*Proverbios y cantares XXIV*.
Espasa-Calpe. Madrid, 1940.

[7] *Lc* 24, 39

[8] *Ac* 20, 28

[9] 1 *C* 6, 19

[10] 1 *C* 6, 20

[11] Cf. *Mt* 19, 11

[12] *Ecli* 18, 4

[13] *Ps* 33, 4

[14] *Ef* 6, 11 i ss.

[15] 1 *Tm* 3, 9

[16] *Secreta de la Domínica IX*
després de la Pentecosta

[17] *Ac* 4, 32

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/estimar-el-
mon-apassionadament/](https://opusdei.org/ca-ad/article/estimar-el-mon-apassionadament/) (05/04/2025)